

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 28. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 9. marca 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 30.

Slabe prijave za pridobitno.

Po nekaterih hrvatskih časopisih, tako v »Obzoru«, se pričakujejo čisto vesti, ki razmere v Sloveniji ne kažejo v popolnoma pravi luči. Tako je krožila pred kratkim vest, da izkazujejo za odmero pridobitne vlozene prijave jako nizke dohodke, vsled česar bo pripadla davčnim odborom težka naloga, da spravijo prijavljene dohodke v sklad z dejanskimi razmerami.

Res je, da slovenski davkoplačevalci niso mogli letos prijaviti za pridobitno tako visokih dohodkov kakor prejšnje leto, toda s tem še ni rečeno, da so te napovedi napačne in da ne odgovarjajo dejanskim prilikam v letu 1928. Pridobitne prilike so bile v letu 1928 jako slabe. Kupčije so se jako slabo razvijale in izgube so bile na dnevnem redu. Ugodno konjunkturo je imela morebiti edino trgovina z lesom, a še ta le relativno, to se pravi, godilo se ji je nekoliko boljše nego drugim strokam, vendar pa tudi ona ni dosegla normalnega zaslužka. Nič boljše se ni godilo obrti, ki je v Sloveniji najštevilnejše zastopana. Čevljarska in krojaška stroka je samo vegetirala. Marsikateri krojač in čevljar ni zaslužil niti toliko, da bi se mogel najskromnejše preživeti. V splošnem pridobitne razmere v obrti rapidno padajo. Konkurenca ne le v obrti sami, ampak tudi z industrijskimi izdelki je za obrt neznosna. Le redki so bili oni obrtniki, ki so bili v letu 1928 polno zaposleni. Najsigurnejše merilo za to dejstvo je brezposelnost pomožnega osebja. Pomočniki v stiski iščejo dela od delavnice do delavnice in marsikateri mojster se je pričel pečati z deli, ki sicer niso ren-

tabilna, ker mu ne donajajo zaslužka, mu pa vendar omogočajo, da vsaj zaposli svoje pomožno osebje in ga ne postavi v najtrših časih na cesto. Edino izjemo so kolikor toliko tvorili stavbni obrti, ki so bili v stavbni sezoni vsaj zaposleni, dasi se pri njih navzlic temu ne more trditi, da so normalno zaslužili, kajti konkurenca je tiščala cene k tlom in izključevala možnost običajnega zaslužka.

Pri takih razmerah trgovina in obrt v resnici ni mogla prijaviti za pridobitno posebnih dohodkov, ker jih enostavno ni imela. Ako bodo davčni odbori prijave objektivno presojali, bodo morali priznati, da so vlozene prijave, čeprav izkazujejo nizke dohodke, sestavljene po najboljši vednosti in vesti in da so torej v polnem skladu z dejanskimi razmerami.

Vesti, ki so krožile po časopisju, so tendenciozne. Ako ugotavljajo, da so se prijavili nizki dohodki, bi morale vsaj istočasno tudi opozoriti na povode za nizke dohodke. Ne smeje bi molče preiti dejstva, da so spričo težkega gospodarskega položaja trgovine in obrti v letu 1928 vlozene prijave navzlic svoji skromnosti, vendar le pravilne. Brez te opozoritve se stavlja lansiranje takih in podobnih vesti prav v čudno luč, posebno od strani listov, ki si samo z vestmi, ki so za nas slabe, izkušajo utreti pot k nam in si pridobiti pri nas nekako domovinsko pravico.

Slovenski smo obče znani kot dobri davkoplačevalci. Ne plačujemo jih sicer z navdušenjem, vemo pa navzlic temu, kaj je naša dolžnost. V desetletju po ujedinenju smo doprinali na oltar skupnosti najtežje žrtve in ravno s tem povzročili, da pezo gospodarske krize tem težje občutimo.

Ali naj se gremo sedaj učiti davčne morale k onim, ki nas grajajo?

Konstituiranje novega ravnateljstva Trgovskega bolniškega in podpornega društva.

Pomemben mejnik v zgodovini najstarejše trgovske organizacije. — Skoro sto let požrtvovalnega dela na humanitarnem polju.

V ponedeljek, dne 4. t. m. se je vršilo v posvetovalni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani konstituiranje novega ravnateljstva Trgovskega bolniškega in podpornega društva. Važen in pomemben je ta akt za društvo samo, še bolj pa za naše trgovstvo in trgovsko nameščenstvo. Skoro sto let vzornega humanitarnega dela šteje to društvo in je kot tako v resničen ponos ne samo našemu trgovstvu, ampak celemu narodu. Ustanovljeno leto 1835 kot dobrovoljna humanitarna ustanova, je tudi v najhujših časih požrtvovalno vršilo svoje vzvišene naloge. Važno je ugotoviti to dejstvo zlasti danes, ko vladajo o socialnem čutu in humanitarnosti kaj čudni pojmi in se prav rado pozablja zgodovina, ki ne more zatajiti dejstva, da si je z vzornim delom na humanitarnem polju v Sloveniji postavil najlepši spomenik v svoji zgodovini prav oni stan, kateri bi ne smel imeti — vsaj po naziranju nekaterih ljudi — danes pri reševanju socialno političnih vprašanj niti besede!

Z uredbo obveznega zavarovanja v zmislu zakona o zavarovanju delavcev iz leta 1922 bi se moralo tudi Trgovsko bolniško in podporno društvo likvidirati, kakor so se morale vse druge privatne bolniške blagajne razen zagrebškega »Merkurja«. Začela se je borba za ohranitev tega društva, ki je uživala dokaj popularnosti in

simpatij v trgovskih in tudi netrговskih krogih in samo vztrajnemu prizadevanju Zbornice za TOI, zlasti pa njenega gen. tajnika gosp. dr. Frana Windischerja, se je posrečilo ohraniti to ustanovo pred likvidacijo in ji pridobiti zakonitih garancij, da bo mogla s še večjimi uspehi vršiti vzvišene svoje namene v prid in ponos slovenskemu nameščenstvu in trgovstvu.

Pod predsedstvom zaslužnega društvenega predsednika g. A. Lilleka so se v posvetovalnici Zbornice TOI zbrali prošli ponedeljek novi, od društva imenovani člani ravnateljstva. Po otvoritvenih formalnostih in pozdravu navzočih, med katerimi sta bila tudi predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml. in tajnik dr. I. Pless, so se vršile volitve predsedstva, upravnega in društvenega odbora in predsednika nadzornega odbora.

Za predsednika je bil soglasno izvoljen g. Peter Klinar, ravnatelj Hipotekarne banke v Ljubljani, za podpredsednika gg. Evgen Lovšin in Josip Bahovec, za predsednika nadzornega odbora gosp. Maks Terčelj. V upravni odbor prišlo je s strani poslodavcev gg. Jelačin star., Vrtovec in Bahovec, s strani delojemlancev gg. Pleničar, Zemljčič in Lovšin. Rentni odbor je sestavljen po gg. Smrkolju, Železnikarju, Gluhaku in Sviligoju.

Novoizvoljeni predsednik g. Klinar se je predvsem zahvalil za zaupanje;

zahvalil se je nato staremu odboru, zlasti velezaslužnemu predsedniku g. Lilleku ter zagotovil, da bo položil vse svoje moči v to, da bo to zaupanje v polni meri opravičil.

Predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml. je nato v daljšem govoru orisal historijat društva in zlasti podčrtal akcije, ki jih je napravila Zbornica TOI za ohranitev te častitljive in humanitarne ustanove. V svojem govoru je zlasti poudarjal, da si je društvo tekom skoro 100-letne dobe svojega zaslužnega delovanja pridobilo redke zasluge in je danes v ponos slovenskemu trgovstvu in trgovskemu nameščenstvu. Zakon o zavarovanju delavcev iz leta 1922 določa v svojih prehodnih odredbah v § 202 likvidacijo tega društva. Spričo važnosti te ustanove je začela Zbornica TOI akcijo za to, da se društvo ne likvidira. Ker je bila nevarnost neposredna, začelo se je pregovarjanje z društvom »Merkur« v Zagrebu, da bi se našel način, kako ohraniti društvo pred likvidacijo. Ker pa je posegel vmes Osrednji urad za zavarovanje delavcev in odredil likvidacijo, je postala situacija težja in ponovnim intervencijam se je posrečilo izposlovati 14. aprila 1923 odlok ministra, da se odloga likvidacija. Toda Osrednji urad je z odlokom z dne 2. novembra 1926 ponovno odredil likvidacijo in je celo imenoval likvidatorje, kar je vzbudilo splošno ogorčenje po celi Sloveniji. Potrebno je bilo angažirati vse sile, da se ta namen ne izvrši. Vršilo se je v zbornici posvetovanje, katerega se je udeležil tudi minister n. r. g. dr. Gosar. Po dolgem prizadevanju smo v tem uspehi in po prizadevanju g. dr. Gosarja se nam je posrečilo, da je bilo vnešeno v finančni zakon določilo, ki zagotavlja društvu obstoj in nemoteno delovanje. Danes, ko je bilo izvoljeno novo ravnateljstvo, gleda zbornica z zadoščenjem na uspehe svojih prizadevanj.

Predsednik g. Jelačin ml. omeni nato, da je zbornica po soglasnem sklepu plenarne seje predlagala ministrstvu, da imenuje v prvo ravnateljstvo celo dosedanje predsedstvo in ves odbor, ki ga je še po krajevnih potrebah izpopolnila z drugimi člani, ker je hotela s tem izkazati polno priznanje dosedanjim upravi za njeno dolgoletno, nesebično in idealno delo. Ministrstvo ta sklep zbornice ni upoštevalo, vendar pa ne bi mogla ta okolnost v nobenem oziru ovirati zbornice, da bo z isto vno kot dosedaj podpirala stremljenja društva.

Predsednik g. I. Jelačin je obširneje govoril tudi o finančni politiki Pokojninskega zavoda ter o smernicah, ki bi jih morale v svojem delnem gospodarstvu nasledovati vse naše socialne ustanove.

Nato je govoril g. Jelačin ml. še o novi akciji ljubljanskega trgovstva, ki gre za tem, da si zgradi lastno streho, pod katero bo našlo gostoljubnost tudi »Trgovsko bolniško in podporno društvo«. Ker ne more glede te akcije definitivno sklepati ravnateljstvo že na prvi seji, prosi, da bi se o priključitvi društva k akciji sklepalo na prvi seji upravnega odbora.

Tople besede predsednika g. Jelačina ml. so izzvale splošno odobravanje. Iskreno se je g. Jelačinu zahvalil predsednik g. Klinar za veliko delo, ki ga je izvršila zbornica v prid društvu. Prosil je, da bi ostala zbornica društvu tudi v bodoče vedno tako naklonjena. V imenu Pokojninskega zavoda se je zahvalil predsed-

Nov napad na pravice stavbnih obrtnikov.

Mestni magistrat ljubljanski je izdal s 15. februarjem datirani razglas, ki določa, katera dela smejo v Ljubljani izvrševati poedine stavbne obrtniške stroke in ki proglašajo, da spadajo, Vodmat in Spodnja Šiška k stavbeno izvzetim okrajem kot dela kolodvorskega okraja. Ta razglas pomeni tako eklatantno omejevanje zakonitih pravic stavbnih obrtnikov in brskiranje odlokov samega ministrstva za trgovino in industrijo, kakor tudi kršitev predpisov, ki veljajo za proglašanje stavbeno izvzetih krajev, da smatramo za nujno potrebno, opozoriti na ta razglas pristojno nadrejeno oblast, predvsem gospoda velikega župana, obenem pa je potrebno, da o tem informiramo tudi našo širšo javnost. Slednje smatramo za potrebno osobito za to, ker razglas opozarja občinstvo, da naj ne daje stavbnim obrtnikom onih del, ki jih jim razglas odreka. To utegne imeti še dalekosežne posledice zasebnopravnega značaja, ako oškodovani vložijo tožbe proti magistratu radi povračila škode, ki jim jo bo povzročil razglas v konkretnih primerih razveljavljanja že sklenjenih gradbenih pogodb.

Proglasitev Spodnje Šiške in Vodmata za izvzet kraj, kjer zidarski mojstri ne bi smeli izvrševati z zidarskimi obenem tudi tesarskih del, nima zakonite podlage. Znano nam je sicer, da je radi politične priključitve teh okrajev mestu (kolodvorskega okraja) izzvala leta 1925 predlog, da se ta dva kraja proglasita za izvzeta po § 2 stavbnega zakona (glej akt velikega župana št. 1076 ex 1925 in Gradbene direkcije št. 1331 ex 1925), toda pristojna oblast temu predlogu do danes še ni ustregla. Kako pride sedaj mestni magistrat ljubljanski kot podrejena in za odločitev v tej stvari nekompetentna oblast do tega, da kar sam izvrši izvrzitev omejenih dveh krajev, je vsakomur, kdor pozna § 2 stavbnega zakona, gotovo nepojmljivo. Politična priključitev stavbnopravnih odnosov ni mogla izpremeniti. Saj je n. pr. podeljevanje koncesij po § 6 stavbnega zakona v krajih bivše Koroške, ki so politično pripadli mariborski oblasti, še vedno dopustno, četudi so bili združeni s pokrajino, za katero se take koncesije ne smejo izdajati. Analogno velja n. pr. tudi za brežiški in laški okraj, ki sta pripadla ljubljanski oblasti, samo da je položaj obraten.

Mestni magistrat, ki razpolaga tudi z dobrimi upravnimi juristi, pač ne bo mogel trditi, da je njegovo postopanje pravno pravilno.

Podobno je tudi povsem nevzdržno stališče, ki ga je zavzel mestni magistrat glede delokroga stavbenikov in zidarskih mojstrov. Pravi, da je ureda o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih iz leta 1924 pravice stavbenikov in zidarskih mojstrov precej omejila. To vendar ni res! Kje v tej uredbi je zapisano, da se tem obrtnikom omejujejo njihove pravice, ali da se katera stavbna dela obrtnikom od-

nik g. Vrtovec, a v imenu nameščenstva g. Evgen Lovšin, ki je poudarjal nujno potrebo vzajemnega delovanja med nameščenici in gospodarji.

Predsednik g. Klinar se je nato še enkrat zahvalil vsem navzočim ter zaključil to pomembno sejo.

vzemajo in izrecno pridružujejo pooblaščenim inženjerjem odnosno arhitektom. Stavbni zakon uredba ne razveljavlja. Da ga pa pravilnik, ki gre preko okvira uredbe ne more razveljavljati, je jasno. Sicer pa bi mestnemu magistratu morala biti znana naredba ministrstva trgovine in industrije, ki izrecno pojasnjuje, da uredba o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih stavbnega zakona ne razveljavlja in tudi ne omejuje pravic stavbnih obrtnikov. To naredbo bo mestni magistrat lahko dobil pri velikem županu, če je še nima.

Končno bi morala biti mestnemu magistratu znana jako važna razsodba upravnega sodišča v Celju z dne 4. januarja 1928. A 86/27/9. Ta glede de uredbe o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih ugotavlja, »da se s predmetno uredbo nikakor niso mogli izključno pridržati pooblaščenim inženjerjem in arhitektom tudi oni tehnični posli, ki se samostojno vrše za tretje osebe, a za katere poedini spocialni zakoni, n. pr. zakon o koncesijoniranih stavbnih obrtnih, zahtevajo drugačen dokaz usposobljenosti in najsi se zadovolje tudi z manjšo strokovno izobrazbo.«

Čemu imamo nadrejene oblasti in čemu upravno sodišče, če naj politična ali gradbena oblast najnižje stopnje njihovih naredb in odločb ne respektira!

Pravno povsem pogrešno je torej, da mestni magistrat ljubljanski v svojem razglasu odreka stavbnim obrtnikom »projektiranje, pregledovanje, aprobiranje projektov, izvrševanje tehničnih objektov in del, ki se opirajo na statične, hidrotehnične in tem podobne proračune«, če tudi jim pravico do takih del daje stavbni zakon.

Še posebno pa prevzema mestni magistrat težko odgovornost za svoj poziv stavbnim gospodarjem, da v svojem interesu iščejo nasvete ter izročajo stavbna dela samo takim stavbnim strokovnjakom, ki pred stavbnim oblastvom za izročena dela lahko prevzamejo polno odgovornost; pri tem pa magistrat za gotova dela povsem neupravičeno in v nasprotju s stavbnim zakonom stavbenikov in zidarstvih mojstrov ne priznava za upravičene strokovnjake, temveč pridržuje dotična dela izključno le pooblaščenim stavbnim inženjerjem in arhitektom. Kaj bo, če bodo stranke, ki imajo že sklenjene stavbne pogodbe, od teh radi tega razglašene odstoppile. Nastali bodo procesi, nepopravljiva škoda in velika zmeda.

Če celo stvar premostrimo s praktične strani, se nam odkriva pa še posebno vsa nevzdržnost in neumestnost tega razglašanja.

Izvajanje razglašanja bi dejansko izročilo vse delo na projektih za zgradbe v mestu v roke pooblaščenih arhitektov. Obrtnik, ki je vedno nosil glavna dela stavbarstva na svojih ramah, ki nosi riziko in odgovornost in ga bo tudi v bodoče moral nositi, pa naj postane odvisen in podrejen ljudem, za katerimi še dolgo ne bo zaostajal po svoji izkušnosti in praktični usposobljenosti, ki je vendar najvažnejša in odločilna. Spričevala niso zadostna za kvalifikacijo; dela govore! Kakšni bodo stroški za stavbna dela, ako se vzamejo stavbenikom in zidarstvih mojstrov in pridržijo pooblaščenim arhitektom, pa si lahko vsak predstavlja. Danes je denar predrag in premalo ga imamo, da bi ga metali skozi okna radi nepotrebnih formalitet ali zato, da bo eden ali drugi lahko več zaslužil.

Končno pa še nekaj, preko česar nikakor ne moremo. Če se projektiranje in izvrševanje gotovih del izključno pridržijo pooblaščenim arhitektom je nujno potrebno, da je takih zadosti. Kako pa je z našimi pooblaščenimi inženjerji? Koliko jih je, ki bi bili taki po glavnem poklicu?

Če pogledamo, kdo od teh naših pooblaščenih arhitektov gradi kot podjetnik, smo kmalu pri kraju. Še oni, ki grade, so večinoma bili preje stavbeniški obrtniki. Pretežna večina pooblaščenih arhitektov pa se peče le s projektiranjem in nadzorovanjem, ki dobro nese, a ne povzroča

nikakega rizika, kakor ga nosi stavbenik ali zidarstvi mojster.

Kdo so ti pooblašчени arhitekti? Mi vidimo, da je po svojem glavnem poklicu ta nekje profesor, oni pri državnem odnosno občinskem uradu uradnik, tretji zopet v službi na čelu državne kulturne institucije itd. Ali so to kakšni podjetniki? In končno: Kako se sklada s pozicijo arhitekta, ki je državni ali samoupravni uradnik, da je istočasno podjetnik in to ne redko celo na način, ki ni združljiv z njegovo službeno kompetenco. To pač ni v duhu čl. 9. omenjene uredbe, ki pravi, da pravica pooblastitve arhitektu prestopa, če prevzame državno ali samoupravno službo. Zakaj se v krajih, kjer so pooblašчени inženjerji in arhitekti, dovoljuje, da smejo te posle izvrševati državni in samoupravni uradniki, dasi uredba, ki ima veljavo zakona, to v čl. 3 izrecno prepoveduje! — Vprašamo mestni magistrat, ki je tako strog napram obrtniku — plačevalcu visokih občinskih doklad, ali vidi tudi to?

Žal nam je, da smo bili prisiljeni radi napada inženjerskih korporacij in sedaj še mestnega magistrata ljubljanskega za pravice stavbnega obrtništva stopiti v javnost tudi na tak način. Ker pa je mera le prepolna in je naša dolžnost, ščititi zakonite pravice obrtnika in tudi gospodarske interese javnosti, smo to morali storiti. Upamo, da ne bomo dobili še novih povodov za tak način razračunavanja, ki utegne škodovati v prvi vrsti onim, ki so duševni očetje vse dosedanje odkrite in zakulisne inženjerske gonje proti stavbnemu obrtniku v Ljubljani in v Beogradu.

Kvalitetna znamka

DRŽAVNA TAKSA NA AVTOMOBILE.

Avtomobilski klub, sekcija Ljubljana, pojasnjuje: V zadnjem času so se pojavile razne, deloma nasprotujoče si vesti, češ, da je odpravljena enkratna letna taksa na vozilo in se pobira ponovno od vsakokratnega lastnika tako, da bi bila plačati letna taksa za vozilo, čim menja lastnika. Tudi se je pojavila nejasnost glede interpretacije naknadne določbe o višini takse, če menja voz lastnika šele v drugem, tretjem, odnosno v zadnjem četrtletju. V naslednjem podajemo točna pojasnila: Višina državne takse je letno 3000 Din, ki se vplača vnaprej do konca januarja, v Ljubljani in Mariboru do konca februarja. Taksa je odmerjena na vozilo in ne na lastnika. Če se voz med letom proda, novi lastnik ne plača več nobene takse (razen prijave takse 100 Din). Kdor kupi med letom nov voz, plača državno takso samo za isto četrtletje, v katerem je voz kupil, in za ostala do konca leta. Taksa za eno tromesečje se računa na 750 Din. N. pr. kdor kupi nov voz med 1. januarjem in 31. marcem, mora plačati 3000 Din, kdor ga pa kupi v času od 1. aprila do 30. junija, plača samo tri četrtine, to je 2250 Din. Nov voz, kupljen med 1. julijem in 30. septembrom, plača 1500 Din, in v zadnjem četrtletju kupljen nov avtomobil plača samo 750 Din. Ponavljamo, da se naša ta ugodnost na nove, neregistrirane avtomobile, kupljene med letom, in da vozila, za katera je bila že vplačana letna taksa, niso več podvržena taksiranju za tekoče leto, čeprav menja lastnika. Vse p. n. člane Avtomobilskega kluba, ki bi imeli glede interpretacije zgorajšnjih ugodnosti s strani oblasti kakšne pritožbe, pa naprošamo, da iste sporoče v klubovem tajništvu v Ljubljani, Kongresni trg 1/I.

Gospodom

Ivici Kovačeviću, ministru n. r., upravitelju stečajne Slavenske banke, dr. Ivanu Gmajnarju, namestniku stečajnega upravitelja, dr. Romanu Ravniharju, Otonu Jerucu, dr. Hinku Horvatiču, dr. Juraju Pečareviču in dr. Drago Marušiču, članom upniškega odbora stečajne Slavenske banke.

Proti meni ste vložili tožbo po tiskovnem zakonu radi žaljenja časti in to radi sledečih besedi, priobčenih v v mojem članku v »Trgovskem listu« z dne 5. februarja 1929, št. 16: »... niti se ni prišlo v okom škandaloznemu načinu, kako se na račun prevarjenih upnikov vrši likvidiranje preostale mase (sc. Slavenska banka).«

Da odstranim vsak nesporazum, izjavljam, da z navedenimi besedami nisem imel nikakega namena očitati upravi konkurzne mase, oz. članom upniškega odbora kake nekorektnosti pri njihovem poslovanju, niti jim očitati kake osebne krivde na efektu likvidiranja konkurzne mase. Imel sem pred očmi zgolj način reševanja konkurznega slučaja Slavenske banke, ki je posledica nezadostnih in neprimernih določb konk. reda.

Lojalno povdarjam, da se osebne časti g. konkurznega upravitelja, njegovega namestnika in članov upniškega odbora nisem hotel in tudi nočem dotakniti.

Ljubljana, dne 8. marca 1929.

Ing. Milan Šuklje l. r.

Podeljevanje koncesij tujim obrtnikom.

»Slovenec« z dne 9. t. m. priobčuje naslednjo vest iz Beograda:

Glede obrtnih dovoljenj tujim državljanom so veljala v naši državi različna določila obrtnega reda in konzularnih konvencij. Člen 7. srbskega obrtnega reda pravi, da veljajo pri podeljevanju koncesij za tuje iste ugodnosti, kakor jih imajo Srbi v dotični državi. Ako je material urejen v pogodbi, potem gornji dokaz ni nujen. Če domači zakon držav določa reciprociteto, se to dejstvo lahko dokaže z vsakim aktom oblasti, ki smejo dajati potrdila. V slučaju, če ni reciprocitete, pride na pomoč dovoljenje zbornice.

Hrvatski obrtni red sploh ne dela razlike med domačini in tujci. Bosanski pa ima iste določbe kot srbski.

Poleg teh določb je imela naša država še dva pravna vira, konzularni konvenciji s Francijo in Italijo. Obe urejata pravico naseljevanja in izvrševanja obrti Italijanom in Francozom pri nas.

Kljub vsem tem zakonskim določbam se je doslej razvijala praksa v nasprotni smeri. Podeljevanje obrtnih koncesij je bilo odvisno od trgovinskega ministrstva. Naravno posledica je bila nakopičenje nerešenih aktov in zastoj v gospodarstvu. Trgovinsko ministristvo je s svojim korakom, da posebna komisija pregleda in reši vse te akte, hotelo doseči ekspeditivnost. Ko se bo material pregledal, se bo podeljevanje koncesij inozemcem vrnilo oblastem, ki so za to po obrtnem redu poklicane.

Zavladal bo nov duh. Država naj ne odrija od sebe tujega kapitala, naj pride v katerikoli obliki. Koncesije tujim obrtnikom bodo pomenjale dotok malega kapitala. Velekapital se zbira v delniških družbah, za katere velja drugačno postopanje.

Zanimivo je, kateri tujci se potegujejo za obrtno dovoljenje: Po vrstnem redu so: Avstrijci, Čehi, galiski Judje in Madjari ter Italijani v Dalmaciji. Opozoriti je vsekakor na to, da se pri koncesijoniranih obrtnih še vedno lahko najde ventil, če bi bilo delovanje tujcev nezadovoljivo.

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

PO SVETU.

Predsednik newyorške borze Simons je bil v Amsterdamu, v Berlinu in v Parizu. Namen njegovega potovanja v Evropo je udržitve zvez newyorške borze z evropskimi borzami, pri čemer mislijo zlasti na gotove olajšave glede pripustitve evropskih listin k newyorškemu borznemu prometu.

Novi ogrski zavod za pospeševanje eksporta je ustanovil svojo prvo podružnico v Pragi. Sledile bodo podružnice na Dunaju, v Bukarešti, Milanu, Beogradu, Sofiji in Carigradu.

Prodajno ceno umetne svile je pod pritiskom konkurence znižala Snia Viscosa v Milanu za ca. 25 odstotkov.

Ogrska strojna industrija hoče najeti s posredovanjem vlade pri ameriških bankah 5 mil. dolarjev kredita, s kojega pomočjo hoče konkurirati z Nemčijo in Anglijo. v prvi vrsti na Balkanu.

Proti največjemu tekstilnemu podjetju v Lodžu, Widzewski Manufakturi, je odredil poljski finančni urad prisilno prodajo zaradi zaostalih davčnih zneskov v višini dveh milijonov zlatov. Vsi davčni zaostanki znašajo 4 milijone zlatov. Trudijo se, da spravijo pred dnevom licitacije potrebno vsoto skupaj.

Cementa iz Jugoslavije je bilo eksportiranih lani 374.451 ton v vrednosti 132.600.000 Din.

Banca Commerciale Italiana v Milanu bo razdelila kot lani 13-odstotno dividendo. Delniška glavnica znaša 700 milijonov lir, rezerve 560 milijonov.

Credito Italiano, Milano in Genova, bo razdelil kot lani 8-odstotno dividendo. Rezerve štejejo 210 mil. lir.

Banque Franco-Bulgare je zvišala glavnico od 22 na 50 milijonov levov.

Ustanovitev novega reparacijskega zavoda je sklenila konferenca v Parizu. Izročili mu bodo ureditev vseh vprašanj, tičečih se reparacij.

S sladkorno peso obdelani prostor v Češkoslovaški bodo povečali letos za 15 do 20 odstotkov.

Število brezposelnih v Nemčiji je zopet naraslo in znaša sedaj že ca. tri milijone.

Bolgarskega tobaka so prodali v zadnjih dneh na Poljsko 480 ton po 80 levov za 1 kg in ga bodo po isti ceni prodali najbrž še 800 ton. Češkoslovaška ga bo kupila 200 ton, tudi po isti ceni.

Splošna Ogrska hranilnica izkazuje 1.189.000 pengő čistega dobička in razdeljuje 7-odstotno dividendo (lani 6 in pol odstotno).

Češkoslovaški kartel papirja je imel lani za 7 do 8% večji promet kot leta 1927. Prodali so 14.000 vagonov papirja in dobili so zanj ca. 500 milijonov Kč.

V Poljski, deželi kartelov, so se združile sedaj tudi tovarne makaronov. Od 23 tovarnih jih je pristopilo h kartelu 20.

Budjeviška pivovarna je imela 2 milijona 950.000 Kč čistega dobička (leto prej 2-98 mil.) in razdeljuje 37 1/2-odstotno dividendo ali 150 Kč.

Ameriški bombaževi trg se je poživil, evropski je pa bolj oprezen in ne kupuje dosti.

Dresdener Bank in Disconto-Gesellschaft izplačujeta 10-odstotno dividendo. Ti dve banki izdajata redna poročila o nemški gospodarski konjunkturi. Prva je imela 13.400.000 mark čistega dobička, druga pa 15.400.000 mark.

Živnostenska banka izkazuje čisti dobiček 40.500.000 Kč in izplačuje 12-odstotno dividendo ali 24 Kč. Čisti dobiček odgovarja 20-27-odstotnemu obrestovanju delniške glavnice. Glavnico bodo dvignili od 200 na 300 milijonov Kč.

Nizozemska banka pripravlja za najbližji čas zvišanje obrestne mere.

Ameriška Radio-Corporation je imela lani 19.800.000 dolarjev čistega dobička in pride na vsako osnovno delnico 11-8 dolarjev (leto prej 4-5).

Francoška parfumerijska tvrdka Coty ima podružnico tudi v Ameriki; leta 1927 je imela ta podružnica 3-34 milijonov dolarjev čistega dobička, lani pa 4.050.000 dolarjev.

Velesejm v Leipzigu šteje letos 10 tisoč 30 razstavnikov, 76 manj kot lani. Vsled gospodarskega položaja in zmanjšane nakupne moči kupčija ni tako zadovoljiva, kot so pričakovali, in je sejem nekoliko razočaral.

Alpine Montan dela zopet v prejšnjem obsegu. Zaposlenost je trajno ugodna. Španska peseta stalno pada; sedaj se vrtili okoli 78.

Traien vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Lešnik,
Maribor, Cankarjeva 26

nudi prodaja

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani vabi na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v pondeljek, dne 18. marca 1929, ob 7. uri zvečer v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10, I. nadstropje, s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Računski zaključek za leto 1928. 5. Poročilo preglednikov računov. 6. Odobritev proračuna za leto 1929. 7. Ustanovitev prostovoljne bolniške blagajne samostojnih trgovcev. 8. Dopolnilna volitev dveh namestnikov načelnstva. 9. Samostojni predlogi. — V slučaju nesklepnosti občnega zbora se vrši eno uro kasneje v zmlu § 17 gremijalnih pravil ravno tam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih članov. — Odbor.

Gremij trgovcev za mariborsko okolico vabi svoje člane k rednemu letnemu občnemu zboru, kateri se bo vršil dne 10. marca t. l. ob 13. uri v Gambrinovi dvorani v Mariboru s sledečim programom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo o delovanju gremija in bilanci blagajne za leto 1928. 4. Proračun za leto 1929. 5. Slučajnosti. — Vsi člani se naj zborovanja gotovo udeležijo, ker je važnega pomena.

Ponudbe in povpraševanja.

Trgovski stiki s Poljsko. Tvrška Z. Dzikowski i Ska, centrala Krakow, ul. Jagiellonska 5, podružnica Warszawa, ul. Wierzbowa 8. želi prevzeti zastopstvo jugoslovanskih tovarn konzerviranih rib, konzerviranega in sušenega sadja ter vina. Podrobne informacije o tvrdki daje Generalni konzulat Poljske v Zagrebu.

Slavka K. Glavinić, Beograd, Kosmajška ulica 41, si želi nabaviti valilnike za umetno valitev piščancev. Obenem si želi nabaviti tukaj po možnosti jajca posebnih ras za nasad.

Ilija Fantoni, Virje, oblast osiječka, želi stopiti v stik s tukajšnjimi firmami, ki trgujejo s stavbnim lesom; količina 20 vagonov.

Vilim Klein, trgovina mješovitih robe, Marija Bistrica, želi stopiti v stik s tukajšnjimi podjetji, oziroma trgovinami, ki se bavijo s prodajo gotovega pohištva.

Trgovina.

Novi blagovni živinski sejmi v Sv. Vidu pri Grobelnem. Ministrstvo trgovine in industrije je v prizivnem postopku podelilo z odlokom z dne 31. avgusta 1927, br. 5177/III občni Sv. Vid pri Grobelnem, v srezu Šmarje pri Jelšah, pravico do treh letnih blagovnih in živinskih sejmov, ki so se določili na dan 14. marca, 17. junija in 20. septembra vsakega leta. Če pride na sejmski dan nedelja ali praznik, se vrši sejem naslednji delavnik.

Na Ogrskem so se pojavile zopet obsežne insolvence; manufakturna tvrdka Györi, Wider in Reumann naprimer je zaprosila za poravnalno postopanje, pasiva 424.000 pengő, aktiva 224.000.

Industrija.

O nemški industriji. Na berlinskem zborovanju industrije so ugotovili, da je zaposlenost nemške industrije v zadnjih mesecih zelo nazadovala. Neposredni povod za to je v prvi vrsti bistveno nazadovanje naročil državnih železnic, ki morejo vsled finančnih težkoč kriti komaj 50 % svoje faktične potrebe. Zato je razumljivo, da je izdelala nemška industrija v preteklem letu za polovico

manj železniškega materiala kot v zadnjem predvojnem letu. Tudi izvoz je izdatno padel, kar ima svoj vzrok v zvišanju mezd do takšne izmere, da industrija ne more več konkurirati z inozemsko industrijo. Zlasti francoska in belgijska industrija jo zmeraj bolj izrivata z njenih dosedanjih prodajnih trgov. Značilno za to je dejstvo, da so morali v preteklem letu ustaviti delo v mnogih plavžih in jeklnah. Leta 1912 je znašala nemška udeležba na svetovni produkciji železa in jekla eno četrtino, lani samo eno osmino vse produkcije. — Seveda morajo spričo sedaj zborujočih reparacijske konference malo več tarnati kot je resnica.

Znaki boljšanja v britanski industriji. Centralni angleški elektrifikacijski urad bo oddal ta teden nabavna naročila za zgradbo električnih naprav v znesku treh milijonov funtov. Časopisje vidi v tem nadaljno znamenje počasnega, a trajnega boljšanja na trgu britanske trgovine. Tudi železna, jeklena in premogovna industrija zaznamujejo vidno boljšanje v zaposlenosti, v produkciji in v eksportu. Sedaj obratuje na Angleškem 139 plavžev, sedem več kot v lanskem decembru. Od decembra naprej se je vidno dvignila produkcija surovega železa. Premogovniki delajo sedaj brez dvoma z dobičkom, dočim so imeli lani 10 milijonov funtov zgube. Inozemsko povpraševanje po angleškem premogu se je zelo dvignilo in upajo, da bo trajalo to še nekaj časa. Povsod se izraža upanje v nadaljevanje sedanjega ugodnejšega položaja.

Omejitev ameriške petrolejske produkcije. Oficialno glasilo družbe Standard Oil of New Jersey objavlja v zvezi z nanovo grozečo nadprodukcijo na svetovnem petrolejskem trgu svarilo in stavi nasvete: »Bati se je, da bodo nastopile na petrolejskem trgu kmalu iste težkoče, kot smo jih imeli leta 1927, in predlagamo zato, naj se ameriška produkcija za dva meseca sploh ukine.« — Poročali smo tudi, da je imenoval ameriški petrolejski zavod študijsko komisijo, ki naj izdela predlog o omejitvi petrolejske produkcije. Naloga, ki si jo je zavod nadel, je mednarodnega značaja. Da se pa takoj dosežejo odpomočne odredbe, so imenovali obenem štiri posebne pokrajinske komisije, ki naj izdelajo tozadevne predloge do 15. t. m. Nato bo sklican skupni odbor in bo do izdelali odredbe, ki so pripravne za kontrolo oziroma restrikcijo produkcije.

Denarstvo.

Francija kot glavniški trg. Ameriški finančni svetovalec poljske vlade, Dewey, je prišel pred kratkim iz Amerike nazaj; dejal je, da je Francija sedaj bolj pripravna za placiranje dolgoročnih poljskih posojil kot Amerika. Le-ta se prav posebno angažira v kratkoročnih špekulativnih kreditih. Na Poljskem bodo v najbližjem času organizirali banko, ki bo mogla dajati dolgoročne kredite za poljsko poljedelstvo.

Deutsche Bank v Berlinu ima 23 milijonov 900.000 mark čistega dobička; dividenda je zopet 10-odstotna.

Rumunska deželna hipotekarna banka. Nova rumunska vlada je v stremljenju, da dobi širokim kmetijskim krogom potrebne kredite, sklenila ustanovitev nove banke z glavnico 1 milijarde lejev. Organizacijo so poverili Dresdenski banki, ki bo podpisala 35 % delniške glavnice; dve petini prevzame rumunska država, 10 % Francija, po 5 % Amerika, Anglija in Holandija.

U. S. Steel zvišuje za 500 milijonov dolarjev. Ameriški jekleni trust (U. S. Steel Corporation) je v svoji zadnji seji zvišal delniško glavnico od 753 na 1250 milijonov dolarjev. Izdali so 4.967.000 kosov novih osnovnih delnic po 100 dolarjev. Skupiček služi v odplačilo obstoječih obveznosti. Dosedanji lastniki osnovnih delnic imajo pri nakupu novih delnic prednost, a tečaj in drugi pogoji še niso določeni.

RAZNO.

Kongres perutninarjev se vrši najbrže v Zagrebu o priliki pomladanske sejske prireditve. Dne 11. t. m. se vrši v prostorih zagrebškega sejma konferenca perutninarjev in živinorejcev, na kateri bo iznešen predlog, da se najskliče o priliki pomladanske velesejske prireditve in razstave perutnine kongres perutninarjev iz cele države, na katerem se bo sklenilo osnovati Savez perutninarjev.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Čakovec se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 23. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Borza dela v Mariboru. Od 24. februarja do 2. marca je dela iskalo 150 oseb in sicer 91 moških in 59 žensk, 107 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 35 moških in 49 žensk, tedaj 84 oseb, odpotovalo jih je 25, odpadlo pa 78, koncem tedna je ostalo še 679 oseb v evidenci; od 1. januarja do 2. marca t. l. pa je dela iskalo 1263 moških in 648 žensk, tedaj 1911 oseb, 734 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 578 oseb in sicer 278 moških in 300 žensk, odpotovalo jih je 145, odpadlo pa 502.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 12 hlapcev, 24 viničarjev, 8 majarjev, 1 klepar, 1 mlinar, 1 livar, 1 krojač, 1 žagar, 2 sodarja, več vajencev (sedlarske, čevljarke, krojaške, pekavske, mizarke, kolarske, lakirniške in kovaške obrti ter trgovske stroke), vrh tega tudi 8 kmečkih dekel, 7 kuharic, 10 služkinj, 3 sobarice, 1 kuharica k orožnikom, 1 kuharica za v graščino, 1 perfektna kuharica, ki zna pripravljati majonezo in francosko solato, 1 vzgojiteljica, ki zna igrati na klavir, 2 boljši kuharici, 1 postrežnica, 2 natakarici, 1 plačilna natakarica, 1 podnatakarica, 1 šiviljska vajenka, 2 močni delavki.

Racionalizacija v Rusiji. Razvoj industrije v Rusiji je bil v zadnjem času ugodnejši kot je bilo proračunjeno. Za produkcijo industrije je bil proračunjen 16-odstotni dvig, dvignila se je pa za 23 %. Petrolejska industrija je glede racionalizacije že na isti stopnji kot v kapitalno močnih zapadnih državah. Premogovna industrija je glede masiniranja obrata angleško premogovno industrijo celo prekosila, zlasti v Donški kotlini (32 %).

Težkoče v obnovi avstrijskega kartela žice. Avstrijski žični kartel je bil 1. januarja razpuščen. Bil je kartel množine in kartel cene; to se pravi, oboje je bilo določeno. Od razpusta dalje se je pričel hud konkurenčni boj, pri čemer so trpela zlasti manjša podjetja. V zadnjem času so pričeli pogajanja za obnovo kartela, a se glede kvot še nikakor ne morejo dogovoriti.

Drug izraz za »umetno svilo«. — V Lyonu na Francoskem se je pričelo gibanje, naj bi se na vsem Francoskem uvedla enotna označba za umetno svilo, in sicer namesto izraza Soie Artificielle (soie = svila, artificielle = umetna) izraz »Soie Charbonnet«. Acetatna umetna svila bi se imenovala »Charbonnet-Acétat«, Viscosa pa »Charbonnet-Viscose«.

V Rusiji primanjkuje žita. Položaj na ruskem žitnem trgu je zmeraj bolj žalosten. Sovjeti izdajajo že krušne karte, ki jih pa dotičniki ne morejo vselej izrabiti, ker ni moke. Zato z gotovostjo pričakujejo, da bo Rusija na svetovnem trgu še nadalje živahno nakupovala in to tembolj, ker je z žitom posejani prostor letos manjši kot je bil lani in so zato že iz tega vzroka izgledi za bodoči pridelek slabši.

Poskuse z bobom soja delajo sedaj tudi v Češkoslovaški. Ta sočivna rastlina, ki je glavni producenti so bili doslej Kitajska, Mandžurija in Japonska, nam daje olje in mast. Ostanke porabijo za krmilo in gnojila. Na svetovnem trgu igra soja veliko vlogo.

Na milanski borzi se je pričela velika hausse v tekstilih, in sicer zaradi boljših dividendnih izgledov. Doslej znane dividende so dosti večje kot so jih pričakovali spričo velikih eksportnih težkoč.

Ljubljanska borza.

Tečaj 8. marca 1929.	Povpraševanje Din	Ponudbo Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22-7975	22-8575
Berlin 1 M	13-505	13-585
Bruselj 1 Belg	—	7-9112
Budimpešta 1 pengő	9-915	9-945
Curij 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9932	8-0232
London 1 funt	276-08	276-88
Newyork 1 dolar	—	56-87
Pariz 100 fr.	221-54	223-54
Praga 100 kron	168-37	169-17
Trst 100 lir	297-15	299-15

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana denar 125 Din; Prva hrvaška štedionica, Zagreb denar 930 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana denar 175 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Goritane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 120 Din; »Stavbna družba« g. g., Ljubljana, denar 50 Din; »Šeširc, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Ljubljana, denar 265 Din; Tvoronica za dušik d. d., Ruše, denar 200, blago 280 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 1 m³ Din 260—300; brzojavni drogovci 250 do 280; bordonali merkantilni 320—350; trami merkantilni 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete paralelne, od 16 cm naprej 660—700; škorete, podmerne, do 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. Buker: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske-plohi, naravni, oštrorobo 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—900; deske-plohi, parjeni, oštrorobo 1000—1250; testoni 500 d 550; tavolete 1200—1250, Hrasti: hlodi I., II. 450—700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1300—1600; deske-plohi, neobrobjeni merkantil. 650—1150; deske-plohi, oštrorobo (podnice) 1200—1350; frizi 1050—1250. Drva: bukova 22—24; hrastova 20—23. Železniški pragoji: 260 m, 14×24: hrastovi 50—55. Ogilje: bukovo za 100 kg 85—90.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20 % primesi, mlevska voznina, slovenska postaja dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 297-50—300; bačka, 80 kg, 2 % primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, 302-50—305; bačka: 80 kg, 2 % prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 305—307-50; bačka: 80 kg, 2 % primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 307-50—310 Din. — Koruza: ameriška plata: Rakek, zacarinjeno, plačilo proti duplikatu, 348 Din; ameriška Jelow: zacarinjeno, slovenska post., 320 Din; bačka: času primerno suba, promptna dobava, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 312-50 do 315-50. — Jčemen: baranjski: pivovarski, 68/69 kg, 345—347-50; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—332-50 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna voznina, 292-50—295. Moka: pšenična Og: nova, fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: mirna.

Zaključki: les: 2 vagona; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN LJUBLJANA

ZALOGA sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna posredništva! Zahtevajte cenik!

TRŽNA POROČILA.**TRŽNE CENE V LJUBLJANI**
dne 1. marca 1929.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 17, II. 15 Din. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 17, II. 15, III. 12 Din, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 15 do 18, ledic 18 do 20, možganov 20 do 25, loja 5 do 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 20 do 22-50, II. 18 do 20, jeter 25 do 27-50, pljuč 15 do 20 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20 do 22, pljuč 10, jeter 15, ledic 25, glave 8 do 10, parkljev 6, slanina trebušne 26 do 27, slanina ribe in sala 28, slanina mešane 25 do 26, slanina domačih prašičev 23 do 25, slanina na debelo 25 do 26, masti 30 do 32, šunke (gnjati) 30 do 35, prekajenega mesa I. 30 do 32-50, II. 25 do 27-50, prekajenih parkljev 8 do 10, prekajene glave 10 do 12, jezika 35 Din.

Drobnica: 1 kg koštrunovega 13 do 14, jagnjetine 18 do 20 Din.

Konjsko meso: I. 8, II. 6 Din za 1 kg. **Klobase:** 1 kg krakovskih in debrecinskih 40, hrenovk 30 do 32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, prekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanina 26 do 30 Din.

Perutnina: Domač zajec, manjši 7 Din. **Ribe:** 1 kg krapa 25 do 30, ščuke 25 do 30, mreke 15 do 20, pečenke 10 do 15 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50 do 3, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 52 do 60, masla 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 10, eno jajce 1-50 do 2-25 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16 do 22, vina dalmatinskega 11 do 14, 1 čaša piva 3-50, vrček piva 4-50—5, 1 steklenica piva 5-50—6 Din.

Kruh: 1 kg belega 5-50, črnega 4-50, rženega 4-50 Din.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 10, jabolk I. 9, II. 7, III. 5, ena pomaranča 1 do 2-50, limona 0-75 do 1, 1 kg rožičev 8 do 10, fig 10 do 16, dateljnov 28, mandeljnov 52 do 70, orehov 12 do 13, luščenih orehov 36 do 40, suhih češpelj 8 do 12, suhih hrušk 10 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72 do 78, Santos 46 do 48, Rio 32 do 40, pražene I. 90 do 100, II. 70 do 80, III. 56 do 60, kristalnega sladkorja belega 13-50, sladkorja v keckah 15-50, kavne prinesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 19, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50,

1 kg soli 2-50 do 2-75, celega popra 70, mletega 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 52, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mleviski izdelki: moka št. 0 na debelo 415 do 420 za q (na drobno 4-75 do 5 za 1 kg), št. 2 390 do 400 (4-50 do 4-75), št. 4 na drobno 4-25 do 4-50, št. 5 na debelo 365 do 375, št. 6 315 (3-50 do 4 Din), 1 kg kaše 5-50 do 6, ješprenja 5 do 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2-50, koruzne moke 3 do 4-50, koruznega zdroba 4-50 do 5, pšeničnega zdroba 6 do 7, ajdove moke I. 6 do 8, II. 6, ržene moke 4-50 do 5 Din.

Žito: 1 q pšenice 300 do 305, rži 300 do 325, ječmena 315 do 330, ovs 305 do 330, prosa 280, nove, sušene koruze 335, ajde 270 do 280, fižola, ribničana 830, prepeličarja 850, leče 1400 do 1600.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 kub. meter trdih drv 180 Din.

Krma: 1 q sladkega sena 175, polsladkega 150, kislega 125, slame 100 Din.

Zelenjava in gobe: 1 kg endivije 24, merica motovilca 3, 1 kg radiča 26, poznega zelja 3 do 6, rdečega zelja 6 do 7, kislega zelja 3-50 do 5, ohrovt 5 do 6, karfiol 12, kolerab, podzemljic 1-25 do 1-50, čebule 4 do 5, česna 10 do 12, krompirja 1-50 do 2, repe 1-50

do 1-75, kisle repe 2-50 do 3, peteršilja 15 do 20, korenje 6 do 8, zelenjave za juho 8 do 12 Din.

Živinski semenj v Ptuj. Na živinski semenj dne 5. t. m. je bilo prignanih 533 glav goveje živine, od tega 299 krav, 49 telic, 2 teleta, 123 volov, 43 juncev, 17 bikov, 160 konj, ki so notirali: krave 3—5, 6-50—7, telice 6-50—8-25, teleta 8—10, voli 7 do 8-75, junci 7—8-75, biki 6-50—8 žive teže. — Na svinjski sejem dne 6. t. m. je bilo pripeljanih 213 glav svinj. Cena je bila 10—14 žive teže, za praseča komad 150—175 Din.

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja prevoza, nakladanja, razkladanja in prekladanja vseh vrst monopolskega in drugega blaga se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 20. marca t. l. pri Monopolskem skladišču soli v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Nabava pisarniških potrebščin. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za dobavo 36.000 kg tiskovnega papirja na dan 11. aprila t. l., dobavo pisarniških potrebščin na dan 12. aprila t. l., dobavo 4000 kg motovo-

za, 6000 kg svinčenih pečatov in štirih pisalnih strojev na dan 13. aprila t. l. in dobavo tiskarskih barv in črk na dan 15. aprila t. l. Dražba bo navedene dneve ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 42. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Nabava 782 ton premoga in 580 kub. metrov drv. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za dobavo 782 ton premoga na dan 16. aprila in dobavo 580 kub. metrov drv na dan 17. aprila t. l. Dražba bo navedena dneva ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 42. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. Gradbeno odeljenje Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 15. marca t. l. ponudbe glede dobave 15.000 kg bukovega oglja in 15.000 kg koksa ter glede dobave večje množine hrastovih pragov. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Direkcija drž. železnic Vreš-Majdan sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 5 vagonov pšenične moke. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 300 kg firneža in 500 kg slikarske zemlje. — Direkcija drž. rudarskih preduzečja v Sarajevu sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg različnega železa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 23. marca t. l. pri Intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banji Luki glede dobave 19.500 kg petroleja; pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede montaže železne konstrukcije; pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave pisarniškega materijala; pri Upravi drž. monopolov, ekonomsko odeljenje v Beogradu glede dobave trakov. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.) — Dne 25. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 9700 kg petroleja; dne 20. marca t. l. pa pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 21.100 m³ drv. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Razpis.

Društvo Trgovski dom v Ljubljani razpisuje

oddajo težaških in zidarskih del

za zgradbo „Trgovskega doma“ v Simon Gregorčičevi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe v tajništvu Gremija trgovcev v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, palača Trgovske zbornice, med uradnimi urami od 11. marca dalje za Din 120.—.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti pri tajništvu Gremija trgovcev do dne 18. marca t. l. do 12. ure opoldne.

Ljubljana, 5. marca 1929.

Društvo Trgovski dom.

TRAJNO koristno darilo je samo

„GRITZNER“ in „ADLER“ šivalni stroj ter pisalni stroj **„URANIA“.**

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC,

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

VELETRGOVINA A. VOLK LJUBLJANA
ŽITA IN MOKE RESJEVA CESTA 24
LASTNI AVTOMATIČNI VALJČNI MLIN.

Priporoča po najnižjih cenah razne mlevske proizvode in vse vrste žita, kakor tudi pšenično moko iz prvovrstnih banjskih mlinov.

SPECIJALNA TRGOVINA KRMIL.

Brzoi: Volk Ljubljana. **Zahtevajte cenik!** Telefon št. 2449.

Carborundum
Elektrit
Elektro-corund
Silicium-carbid

v ploščah in kosih za brušenje vodnih žag, orodja, kameca in teraca nudi najceneje

Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST!“

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzoiavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.